

Sivistyksen palvelualue

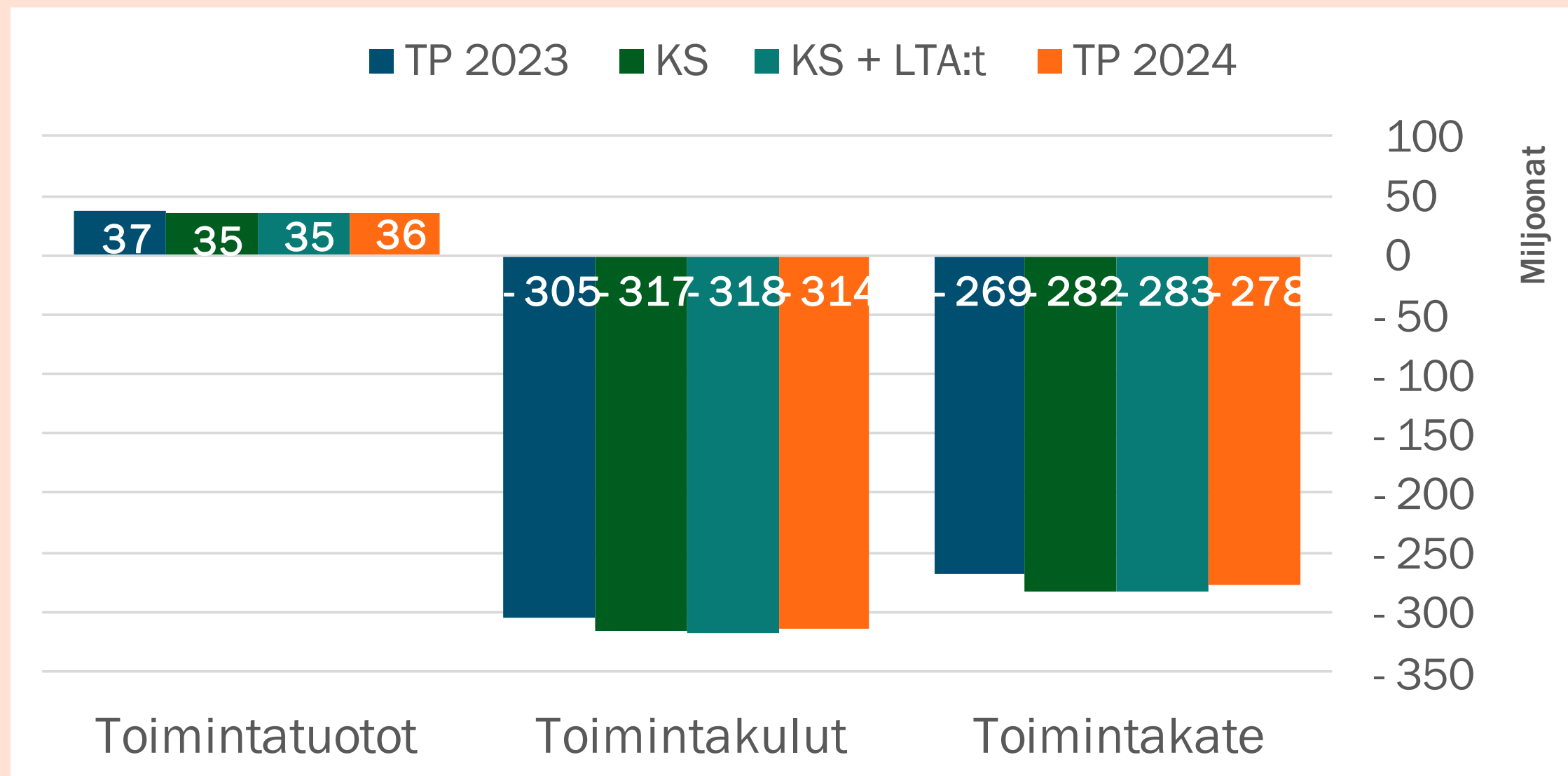
Tilinpäätösraportti 2024

Sivistyslautakunta 18.03.2025

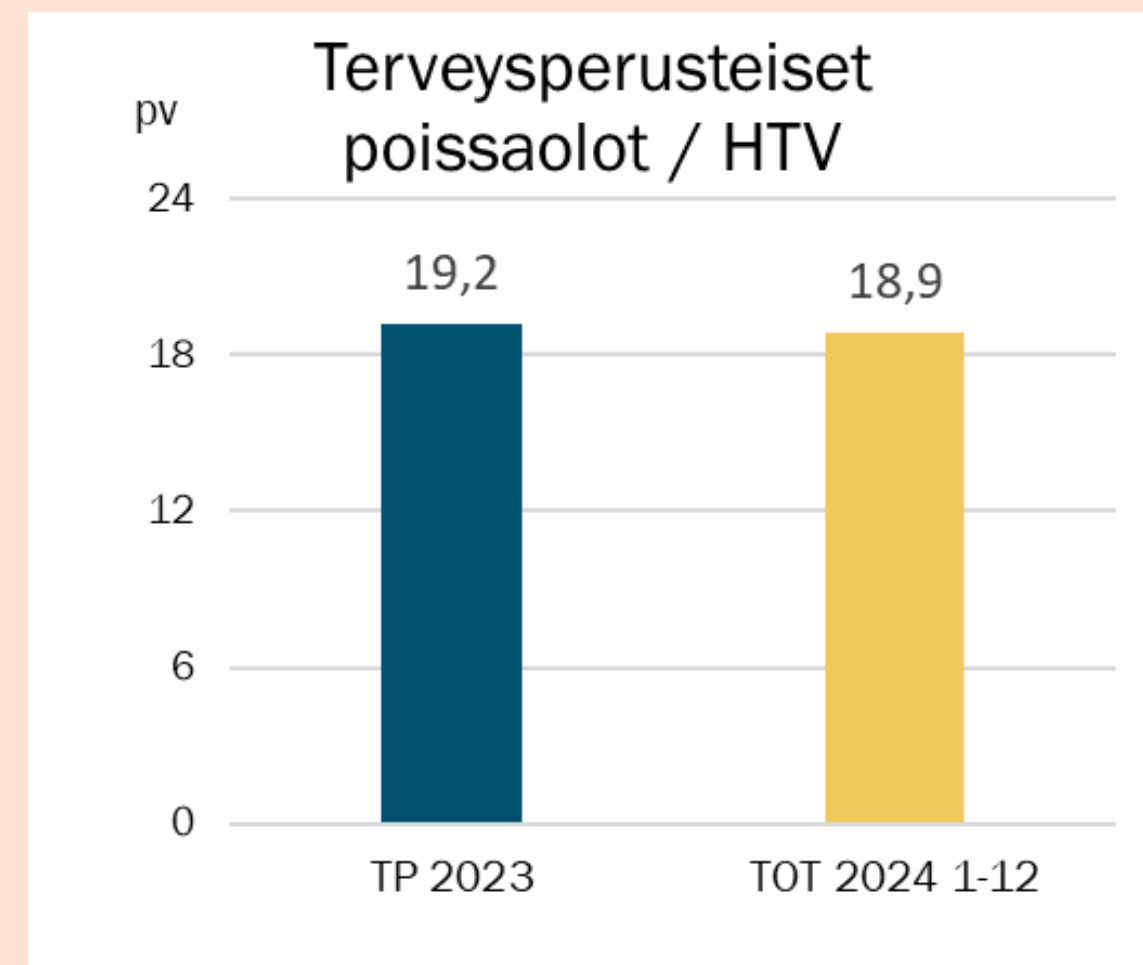
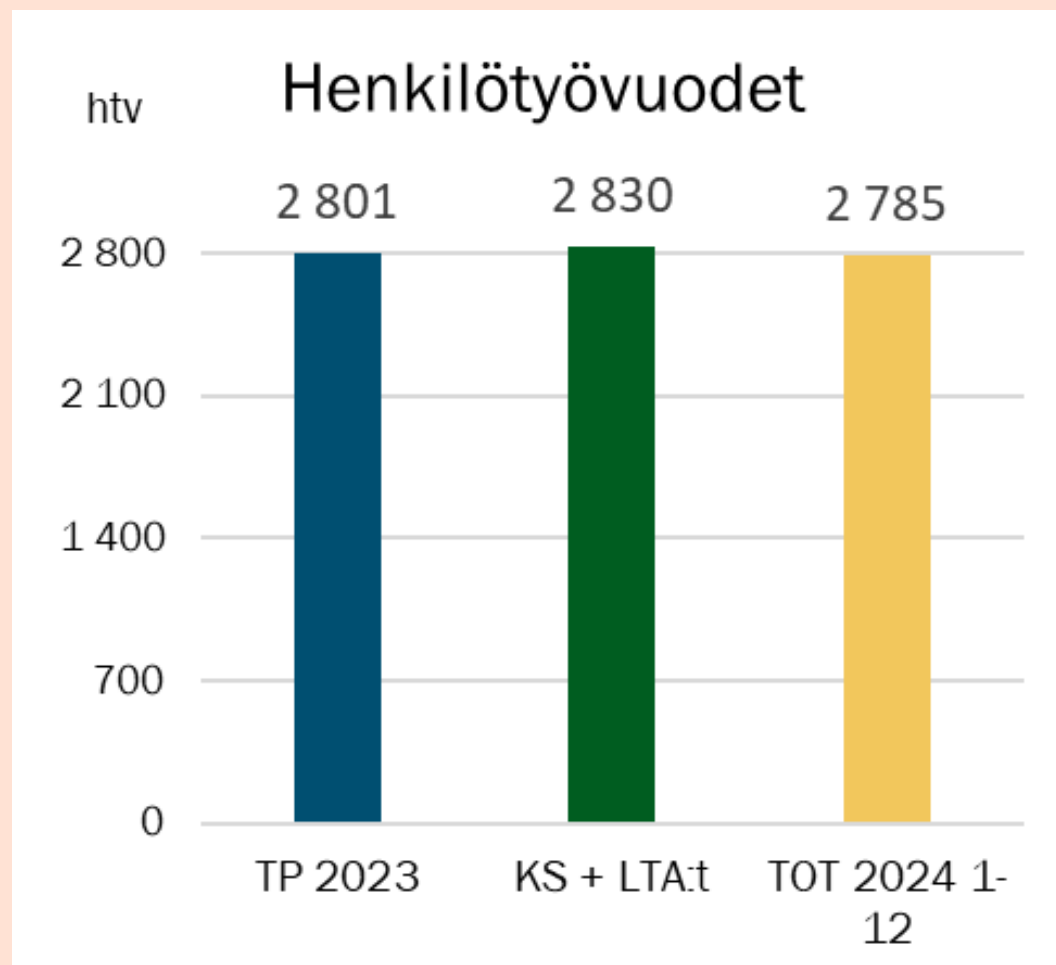
Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan
lautakunta 19.03.2025

Palvelualuejohtajan katsaus

- Sivistyksen palvelualueen talous toteutui toimintakate-tasolla huomattavasti talousarvioita parempana. Palvelualueen tilikaudelle kohdistetut lisäsäästötoimenpiteet 0,5 milj. euroa toteutuivat kertaluonteisina säästöinä. Palvelualueelle kohdistetut talouden tasapainottamisen tavoitteet ja toimenpiteet saavutettiin ja joitakin toimenpiteitä toteutettiin etupainotteisesti.
- Lahden kaupunginorkesterin talous toteutui ylijäämäisenä.
- Lahden kaupunginteatterin talous toteutui alijäämäisinä toiminnan tuottojen jäätyä alle tavoitteen ja toimintakulujen ylityttyä talousarvion.

Luvut sis. taseyksiköt

Talouden toteuma ja poikkeamat

Palvelualue *ilman taseyksiköitä

TOIMINTATUOTOT
TOTEUMA

20,1

milj. euroa
(2023: 21,0)

TOIMINTATUOTOT
POIKKEAMA

2,0

milj. euroa

TOIMINTAKULUT
TOTEUMA

297,5

milj. euroa
(2023: 289,0)

TOIMINTAKULUT
POIKKEAMA

-3,8

milj. euroa

Taseyksiköt

KAUPUNGINORKESTERI
POIKKEAMA

-0,1

milj. euroa

KAUPUNGINTEATTERI
POIKKEAMA

0,8

milj. euroa

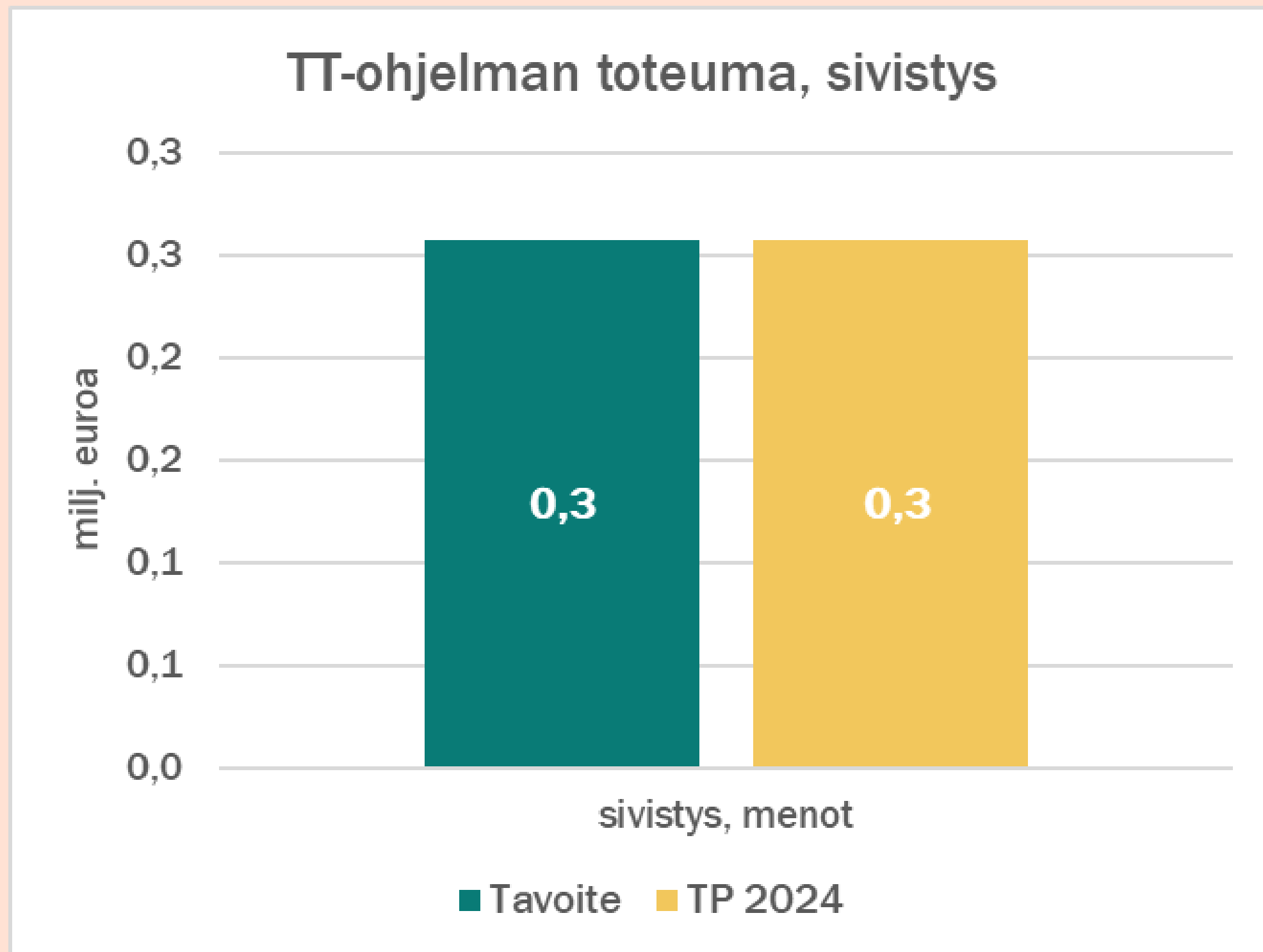
Sivistyksen palvelualueen poikkeamat ilman taseyksiköitä

- Toimintatuotot toteutuivat 2,0 milj. euroa voimassa olevaa talousarvioita paremmin. Toimintakulut alittivat voimassa olevan talousarvion 3,8 milj. euroa.

Lahden kaupunginorkesterin ja kaupunginteatterin poikkeamat

- Lahden kaupunginorkesterin tulos toteutui ylijäämäisenä.
- Lahden kaupunginteatterin talous toteutui alijäämäisinä. Alijäämä johtui toiminnan tuottojen jäämisestä alle tavoitteen ja toimintakulujen ylityksestä. Liikevaihtoon vaikutti koko vuoden katsojamäärien jääminen merkittävästi alle suunnitellun. Lisäksi liiketoiminnan muut tuotot jäivät tavoitteesta. Toimintakuluissa ylitystä syntyi muun muassa henkilöstökulujen osalta yllättävien ja välttämättömien sijaistusten vuoksi.

Toiminnan ja talouden tasapaino-ohjelma

Menojen vähentäminen

ennuste -0,26 milj. euroa (tavoite -0,26 milj.)

- Sivistyksen palvelualueelle kohdistui toiminnan ja talouden sopeuttamistavoitteita vuosille 2024-2027 yht. 6,1 milj. euroa
- Vuodelle 2024 asetettuja toimenpiteitä oli 0,26 milj. euroa
- Toiminnan tehostamiseen tähtäävät tavoitteet ja toimenpiteet toteutuivat suunnitellusti ja joitakin toimenpiteitä toteutettiin etupainotteisesti. Varhaiskasvatuspalveluissa toteutettiin tavoitteiden mukaisesti muutokset vuorohoidon sekä avoimen varhaiskasvatuksen palvelurakenteeseen. Lisäksi palvelualueen tarvikeostoihin kohdennetut säästöavoitteet toteutuivat. Perusopetuspalveluille ei ollut kohdennettu säästövelvoitteita vuodelle 2024, mutta vuoden 2025 säästövelvoitteiden toteuttamiseksi toimenpiteitä aloitettiin jo syksyllä 2024.

Toiminnan tunnusluvut 2024

6 600

Alle kouluikäistä

10 120

Oppilasmäärä
perusopetuksessa

2 300

Opiskelijaa lukioissa

Kulttuuripalvelut

40 000

Esitysten ja vierailujen yleisömäärä

500

esitystä ja vierailua

5 708

Kumppanuuspöytien
tilaisuuksiin
osallistuneiden määrä

Asiakaskäynnit

175 014

Wellamo-opisto

952 809

Kirjasto- ja tietopalvelut

85 %

Varattavien liikuntatilojen käyttöaste

267 520

Nuorisopalveluiden
osallistuja- ja
asiakasmäärä

Kävijämäärät

127 158

Kaupunginmuseo

73 038

Kaupunginorkesteri

105

esiintymistä

49 136

Kaupunginteatteri

248

näytäntöä

Toiminnan katsaus yksiköittäin

Sivistyspalveluiden seudullinen kehittäminen

- Sivistyspalveluiden eri sektoreiden seudullista kehittämistä toteutetaan Päijät-Hämeen kuntaverkostossa kuntien yhteistoimintasopimukseen pohjautuen. Kuntien yhteistä kehittämistoimintaa koordinoidaan sivistyksen palvelualueella toimivan seudullisen kehittämisen yksikössä. Kuntien sivistyspalveluista vastaavat viranhaltijat ovat kokoontuneet kuukausittain säännöllisesti yhteisten asioiden äärelle. Ulkopuolista rahoitusta saaneita kuntien yhteisiä kehittämisprojekteja ovat olleet varhaiskasvatuksessa digitaalisen arviointijärjestelmä VALSSIN käyttöönoton tukeminen (OKM) ja Seikkaillen Päijät-Hämeessä -osallisuutta ja digitaitoja pelillisesti (OPH), esi- ja perusopetuksessa Sitouttava kouluyhteisötyö -koulupoissaoloihin puuttumisen malli (OKM), Koululäsnäolon vahvistaminen Päijät-Hämeessä (OPH), Digitalisaation suuntaviivat Päijät-Hämeessä 2 -yhteisen digistrategian jalkauttaminen ja konkretisointi (OPH) ja Verkostoperuskoulu-pilotointi Päijät-Hämeen alueelle (Kuntaliitto) sekä Nuorisotyön seudullisen koordinaation kehittäminen Päijät-Hämeessä(AVI). Esi- ja perusopetuksen seudullinen arviointikysely toteutettiin alkuvuodesta 2024.

Varhaiskasvatuspalvelut

- Varhaiskasvatuspalveluissa toteutettiin alkuvuonna 2024 seudullinen esiopetuksen arviointikysely huoltajille, henkilöstölle ja lapsille. Velvoitetta kolmitasoisen tuen järjestämisestä varhaiskasvatuksessa oleville lapsille toteutettiin. Varhaiskasvatuspalvelut jatkoi hyväksytyn palveluverkkosuunnitelman mukaista päiväkotiverkoston kehittämistä. Palvelusetelisääntökirjaa päivitettiin ja se on voimassa 1.8.2024 alkaen. Päivityksen yhteydessä tukea yksityisille palveluntuottajille korotettiin. Varhaiskasvatusmaksuihin toteutettiin lainsäädännön mukaiset indeksitarkistukset 1.8.2024 lukien.

Perusopetus

- Perusopetuksen toiminta on toteutunut koulujen vuosisuunnitelmien ja opetussuunnitelman mukaisesti.
- Palveluverkkomuutosten valmistelu ja tuki sekä opetussuunnitelmalliset ja toiminnalliset muutokset ovat toteutuneet suunnitellusti.
- Perusopetukselle kohdennettujen säästövelvoitteiden toteuttaminen on käynnistetty toimeenpanemalla lukuvuoteen 2024-25 kohdistuvia, henkilöstö- ja muita kustannuksia leikkaavia toimenpiteitä valmistelun mukaisesti. Lisäksi on jatkettu taloutta tehostavien lisätoimenpiteiden valmistelua vuosille 2025 ja 2026. Kustannusten kasvun hillitsemiseksi on myös toimeenpantu esim. toimintakulttuurin muutosta tukevia toimenpiteitä.
- Kaupungin strategian kärkitoimenpiteet, jotka koskevat lapsia ja nuoria, ovat edenneet tavoitteiden mukaisesti.

Nuorisopalvelut

- Nuorisopalveluiden osallistuja- ja asiakasmäärä oli yhteensä 267 520.
- Nuorten työ- ja valmennuspalveluiden asiakkaana on ollut 214 nuorta ja jaksonsa lopettaneiden sijoittuminen työhön, koulutukseen tai muuhun suunnitelman mukaiseen ohjattuun toimenpiteeseen oli 66 % jaksonsa lopettaneista.
- Suunnitelmallisesti tuettuja nuoria etsivässä nuorisotyössä, starttivalmennuksessa, oppivelvollisuuden tuessa sekä nuorten psykososiaalinen tuki Dominossa on ollut 830.
- Suunnitelmallisesti tuettujen nuorten asiakastyytyväisyyden keskiarvo oli 4,7 asteikolla 1-5 ja koko nuorisopalveluiden asiakastyytyväisyyden keskiarvo oli 4,5.

Toiminnan katsaus yksiköittäin

Wellamo-opisto

- Toteutettu vapaan sivistystyön mukaista opetusta toimialueella seitsemässä kunnassa eri aineissa eri ikäryhmille. Lisäksi lasten ja aikuisten taiteen perusopetusta, aktivoivaa toimintaa, koulujen kerhotoimintaa ja maksutonta digineuvontaa. Ajalla 1.1.-31.12.2024 toteutunut käyntimäärä 175 014.
- Pidetty opetusta 48 497 h, josta Taide- ja muotoilukoulu Taikan opetusta 2114 h, verkko-opetusta 977 h ja koulujen kerhotoimintaa 593 h.
- Digineuvonnan tilaisuuksia toteutettu 83 ja omia tapahtumia 26 sekä oltu mukana 18 yhteistyötilaisuudessa.
- Kurssimaksujen tulotavoite (1 017 000 €) saavutettu.
- Hanketyönä on toteutettu kansalaistaitoviikon tapahtumat, digineuvontaa Kaupunginosakerhoissa, toteutettu Kotikulmilla toimintaa ja nostettu aivoterveysteemaa esille.
- Valmistettu ja julkaistu kevään 2025 opetusohjelma.

Lukiokoulutus

- Lukiokoulutuksen toiminta on toteutunut lukioiden vuosisuunnitelmien ja opetussuunnitelman mukaisesti.
- Lukiokoulutuksen laatupelikirja valmistui kolmen muun kaupungin kanssa tehdyn yhteistyön tuloksena.
- IB-lukion kaksisarjaistamista edistetty (kaupungin kärkihankkeen toimenpide)
- Tekoälyn käyttöä oppimisessa ja opettamisessa testattu osana AIHackEd- hanketta

Osallisuus ja hyvinvointi

- Osallistuvassa budjetoinnissa (osbu) vuosi 2024 oli hankkeiden toteutusvuosi. Kaupungin eri yksiköt toteuttivat yhteensä 41 hanketta.
- Uuden osbu-kierroksen valmistelu sekä digitaalisen osallisuusalueen kehittäminen ja käyttöönotto <https://omalahti.fi/fi-FI/>
- Lähidemokratiamallia arvioitiin ja kehitettiin arvioinnin pohjalta. Kaupunginvaltuusto päätti kumppanuuspöytien jatkosta kaudelle 2025–2027.
- Osallistu ja vaikuta -Lahti verkkosivujen uudistaminen aloitettiin.
- Osallistuttu hyvinvointialueen järjestämään vuosittaiseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluun.
- Palveluyksikkö koordinoi Lahden kaupungin laajan hyvinvointikertomuksen 2021–2024 valmistelua. Raportti valmistui vuoden lopussa.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen -verkkosivut päivitettiin.
- Ehkäisevän työn toimenpiteitä toteutettiin yhteistyössä järjestöjen, alueellisten verkostojen ja sivistyksen eri vastualueiden kanssa. Järjestettiin mm. moniammatillinen Riippuvuudet tyhjyyttä täyttämässä? – seminaari yhteistyössä LAB-ammattikorkeakoulun kanssa ja lautakunnille monialainen ehkäisevän päihdetyön seminaari.
- Vanhusneuvoston kanssa valmisteltiin vanhustenviikon pop up – tapahtuma Palvelutorilla ja pääjuhla kaupungintalolla.
- Yhdistykset kutsuttiin yhdistysiltaan kaksi kertaa vuoden 2024 aikana.
- Monitoimikeskus Takataskun palveluita käytti keskimäärin 293 henkilöä /päivä (vuonna 2023; 284 henkilöä/päivä).

Toiminnan katsaus yksiköittäin

Kulttuuripalvelut

- Lahden Lasten 41. Talvikarnevaalit järjestettiin tammi-helmikuussa. Eri ohjelmakokonaisuuksia oli n. 30, esityksiä yli 100 ja kävijöitä 9 300.
- Lahden Nuorisoteatteri toteutti kaksi produktiota. Esityksiä oli yhteensä 25 ja yleisömäärä 3 000 kävijää. Lahden Kesänäyttämö esitykset, joita oli yhteensä 12, keräsivät 1 300 hengen yleisön.
- Lastenkulttuurikeskus Efekti järjesti 98 esitystä, joihin osallistui 10 000 lasta ja aikuista. Esiintyjäryhmiä kiertueilla oli yhteensä 13. Lastenkulttuurikeskus Efektin toimintaa koordinoi Lahden kaupungin kulttuuripalvelut ja rahoituksesta vastaavat Opetus- ja kulttuuriministeriö sekä toiminnassa mukana olevat kunnat.
- Lukuvuosi 2024-2025 on Lahden kaupungin perusopetuksen kulttuuriohjelman 16. lukuvuosi. Yhteistyötä Lastenkulttuurikeskus Efektin kanssa tehdään jo 11. vuotta. Yhteistyön myötä Sinfonia Lahden konserteissa oli lahtelaisten 2.-luokkalaisten lisäksi kakkosluokkien oppilaita kaikista Päijät-Hämeen kunnista. Toinen yhteinen konsertti lukuvuosittain järjestetään 6.-luokkalaisille.
- Palvelukoteihin ja tuetun asumisen yksikköihin järjestettiin yhteensä 82 esitystä, joissa yleisöä oli 2 050 henkilöä.
- Orkester Nordenilla oli konsertit Lahdessa ja kaksi Mikkelissä. Yhteistyötä tehtiin Mikkelin musiikkijuhlien ja Saimaa Sinfonietan kanssa. Orkesterin organisaatiosta vastaa Suomen Lions ry yhteistyössä Lahden kaupungin kulttuuripalveluiden kanssa.
- Kansallisen veteraanipäivän juhla järjestettiin Nastolassa (Ristinkirkon remontin takia) ja koko perheen itsenäisyyspäivän juhla Sibeliustalolla.

Liikuntapalvelut

- Liikuntapaikkasuunnitelma 2025-2035 valmistui. Suunnitelma sisältää keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet liikuntapaikka investoinneista ja liikuntapalveluiden kehittämistä.
- Talouden tasapaino-ohjelman tavoitteisiin päästiin.
- Liikuntapalveluiden talous kehittyi ja toimintakulut pysyivät budjetoidussa tavoitteessa. Toimintakulut ylittivät tavoitteen.
- Liikuntapaikkojen käyttöaste oli korkea n. 85%. Uimahallien kävijämäärä kasvoi edelleen.
- Hanketoimintaa suunnattiin kaupungin strategian mukaisesti liikunnallisen elämän tavan edistämiseen. Hankkeilla kehitettiin viestintää, liikuntaneuvontaa, sekä Move-polun sujuvuutta Lahdessa.
- Kansainvälisten urheilutapahtumien haut onnistuivat. Lahteen myönnettiin Pohjoismaisten hiihtolajien maailman mestaruuskilpailut 2029, sekä kansainväliset veteraanien talvikilpailut 2028.
- Kuluneen vuoden suurimpia tapahtumia olivat: Salpausselän MC-kilpailut, Lippupallon maailmanmestaruuskilpailut, Yleisurheilun Motonet kilpailut, Ironman Lahti, sekä vuosittain järjestettävät koripallon Easter-turnaus ja Jalkapallon Maasto cup.

Toiminnan katsaus yksiköittäin

Kirjasto

- Uusi kirjastoauto Saaga otettiin käyttöön
- Kansallinen e-kirjasto otettiin käyttöön keväällä 2024
- Kirjastojärjestelmä vaihtui syyskuussa kirjastojen yhdessä kehittämään avoimen lähdekoodin Koha-järjestelmään
- Useissa lähikirjastoissa on ilmennyt häiriökäyttäytymistä ja vartijapalveluita on tarvittu aktiivisesti. Mukkulassa omatoimikirjaston ilta- ja viikonloppukäyttöä on rajoitettu häiriöistä johtuen.
- Kirjaston kävijämäärät kasvoivat yhä vuonna 2024

Kaupunginmuseo

- Annettu 696 lausuntoa ja kannanottoa rakennetusta ja arkeologisesta kulttuuriperinnöstä. Arkeologisia maastotarkastuksia on tehty 105, rakennetun kulttuuriympäristön kohteiden katselmuksia 98 ja paikallismuseoiden neuvonta-käyntejä 181. Päijät-Hämeen kulttuuriympäristöselvitys valmistui ja tietokanta saatu tuotantokäyttöön.
- Mastolassa Retroa vai romua – näyttely; auditorion esitystekniikkaa uusittu; tekoälypohjaisen asiakaspalvelijan ja Yle 100 –näyttelyn suunnittelua.
- Historiallinen museo avattiin kesäkuussa. Hyvä paikka ja Kotiin – Karjalan kaikuja ja kuvia näyttelyt. Kävijätutkimus. Muistamo –iltoja. Muistamo palkittiin Vuoden yleisötyöteko -kunniamaininnalla.
- Hiihtomuseossa suunniteltiin Lumi ja lumileikit -näyttelyä. Worldloppet-hiihtomaraton-ilmiovitriini valmistui. Mäkihyppysimulaattori ja mediaseinä uusittiin.

- Malvan näyttelyt: Tulevaisuuden puutarha, Sari Soininen: Katseen takana, Jeremy Shaw: Jaksoton järjestelmä, Määränpää, LAB:in keväänäyttely, Eläimellistä, Pauliina Mäkelä: Pneuma, Salpauksen kultaseppämestarit, Maistiaisia Malvan taidekokoelmasta, Kaarlo Stauffer: Fantasmagoria sekä Ilkka Halso: Maiseman tasot. Lisäksi suunniteltiin vuosien 2025–2027 näyttelyitä ja näyttelyohjelmaa.
- Kävijät: Malva 63 016, Mastola 12 191, Hiihtomuseo 23 518 ja Historiallinen museo 28 433. Yhteensä 127 158 kävijää.
- Kulttuurikäynnit; työpajoja ja kuraattorikierroksia; 16 avointa taidetyöpajaa; 10 keskustelutilaisuutta; Tanssien teokseen esitystä. Opastuksia kaksi kertaa viikossa, 3 lasten opastusta, vauvojen värikylpyjä, Wellamo-opiston kursseja, työpajoja yrityksille ja Ovi Kummaan -tapahtumat. Taidetestaajat. Häärimmäisen salainen – etäopastushanke. Senioritorstait. Muistot liikkeeksi senioriharjoitukset. Kotiin – Karjalan kaikuja ja kuvia -näyttelyn yleisöopastukset, 5 taiteilijaopastusta, 2 työpajaa, 4 konserttia: Kannas ja Lakkautettu kylä -konsertit sekä Suistamon Sähkön puistokonsertti. Muistamon 3 keskustelutilaisuutta Vesijärvi-teemalla.
- Kokoelmia julkaistu Finna.fi:ssa yhteensä 20 771 nimikettä.
- Hiihtomuseon kokoelmiin 12 hankintaerää; maauimalan nykydokumentointi. Kulttuurihistoriallisiin kokoelmiin 21 hankintaerää ja yksi haastattelu; kuva-kokoelmiin 16 hankintaerää. Radio- ja tv-museon kokoelmiin 9 hankintaerää. Malvan kokoelmaan 22 hankintaerää ja kaupungin taidekokoelmaan 13 hankintaerää. Malvan kokoelmista lainattiin ulkopuolisiin näyttelyihin 11 teosta.

Toiminnan katsaus yksiköittäin

Lahden kaupunginteatteri

- Liikevaihdon toteutuma oli 67,1 % jääden merkittävästi alle tavoitteen. Katsojamäärä oli 49 163, tavoitteen ollessa 71 000. Toteutuneita esityksiä oli 248. Peruutettuja esityksiä 37.
- Teatterin uusi brändi otettu käyttöön. Markkinointia ja näkyvyyttä uudistettu. Strategiaa valmisteltu yhdessä henkilöstön kanssa.
- Lämpötiloja otettu käyttöön esitystoimintaan ja taidenäyttelyyn.
- Aikaistetut esitysajat ja uusi ohjelmisto ovat selkeästi lisänneet kiinnostusta myös Päijät-Hämeen ulkopuolella erityisesti pääkaupunkiseudulla.
- Näyttämöiden ohjausjärjestelmien ja mekaniikan vikaantumiset aiheuttaneet ylimääräisiä kuluja ja yhden esityksen keskeyttämisen.
- Henkilöstökulut ylittyivät yllättävien ja välttämättömien sijaistusten ja paikkausten vuoksi. Tuotot jäivät kokonaisuutena noin 700 000 euroa alle tavoitteen. Teatterin tulos oli – 785 000 euroa alijäämäinen.

Lahden kaupunginorkesteri

- Tammikuussa orkesteri vieraili Concertgebouwssa Amsterdamissa. Konsertti oli loppuunmyyty.
- Alkuvuodesta tallennettiin audio ja video MTV3 Hockey Night – ohjelmaan tunnussäveleksi. Heillä on oikeus esittää tallennetta 31.5.2026 saakka.
- Uudet nettisivut julkaistiin uuden kauden yhteydessä.
- Verkkokonserttien kamerakaluston uusinta toteutettiin investointina
- Lipputoimittajan kilpailutus päättyi Lippu.fi toimittajaan. Syksystä 2024 lähtien Sibeliustalolla ja Sinfonia Lahdella on eri lipputoimittajat.
- Kesäkuussa järjestettiin ensimmäinen puistokonsertti Mukkulan tapahtumapuistossa yhteistyössä Lahden kaupungin, XXL Mössön ja Soundfestin kanssa.
- Syyskuussa järjestettiin Avoimet ovet -tapahtumapäivä yhteistyössä Sibeliustalon kanssa.
- 25. Sibelius-festivaaliin osallistui kuulijoita 25 eri maasta.
- Lippuja myytiin ennakoitua enemmän ja orkesteri ylitti tulotavoitteen. Tilikauden tulos oli 70 000 euroa ylijäämäinen.

Liite 1

- Talouden toteuman seuranta yksiköittäin
- Henkilöstön seuranta
- Sanastositteet

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Palvelualueen yhteiskustannukset

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4 ▲	Talousarvio	Toteuma ▼	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT	4 544	4 920	108,3 %
Myyntituotot	101	194	193,5 %
Tuet ja avustukset	4 444	4 691	105,6 %
Muut toimintatuotot		35	
TOIMINTAKULUT	-5 925	-6 062	102,3 %
Henkilöstökulut	-4 713	-4 735	100,5 %
Palvelujen ostot	-801	-845	105,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27	-51	191,0 %
Avustukset	-10	-3	34,4 %
Muut toimintakulut	-374	-428	114,4 %
TOIMINTAKATE	-1 381	-1 142	82,7 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Lasten ja nuorten kasvun vastuualue -sitovuus yhteensä

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
▲			
TOIMINTATUOTOT	8 310	9 508	114,4 %
Myyntituotot	4 309	4 704	109,2 %
Maksutuotot	2 058	2 687	130,6 %
Tuet ja avustukset	1 715	1 867	108,9 %
Vuokratuotot	218	228	104,7 %
Muut toimintatuotot	10	22	220,6 %
TOIMINTAKULUT	-216 988	-214 302	98,8 %
Henkilöstökulut	-103 973	-103 336	99,4 %
Palvelujen ostot	-56 804	-57 019	100,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 343	-2 809	84,0 %
Avustukset	-8 005	-6 637	82,9 %
Muut toimintakulut	-44 863	-44 502	99,2 %
TOIMINTAKATE	-208 678	-204 794	98,1 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Lasten ja nuorten kasvu yhteiset

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
▲			
TOIMINTATUOTOT	82	196	240,6 %
Myyntituotot		0	
Maksutuotot	80	174	217,5 %
Tuet ja avustukset		20	
Vuokratuotot	2	2	133,1 %
TOIMINTAKULUT	-2 714	-2 507	92,4 %
Henkilöstökulut	-1 505	-1 407	93,5 %
Palvelujen ostot	-222	-208	93,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	-1	39,2 %
Avustukset	-965	-877	90,9 %
Muut toimintakulut	-19	-14	72,8 %
TOIMINTAKATE	-2 632	-2 311	87,8 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Varhaiskasvatuspalvelut

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
▲			
TOIMINTATUOTOT	2 132	2 703	126,8 %
Myyntituotot	3	8	329,6 %
Maksutuotot	1 978	2 513	127,0 %
Tuet ja avustukset	150	170	113,6 %
Vuokratuotot	1	0	43,2 %
Muut toimintatuotot		10	
TOIMINTAKULUT	-83 152	-82 503	99,2 %
Henkilöstökulut	-38 939	-39 421	101,2 %
Palvelujen ostot	-25 767	-25 914	100,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-480	-355	74,0 %
Avustukset	-6 600	-5 442	82,5 %
Muut toimintakulut	-11 366	-11 371	100,0 %
TOIMINTAKATE	-81 020	-79 800	98,5 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Perusopetus

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
▲			
TOIMINTATUOTOT	5 399	6 058	112,2 %
Myyntituotot	4 159	4 628	111,3 %
Tuet ja avustukset	1 025	1 196	116,7 %
Vuokratuotot	215	223	103,5 %
Muut toimintatuotot		11	
TOIMINTAKULUT	-123 792	-122 344	98,8 %
Henkilöstökulut	-59 066	-58 003	98,2 %
Palvelujen ostot	-30 023	-30 374	101,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 403	-2 152	89,6 %
Avustukset	-361	-242	67,0 %
Muut toimintakulut	-31 939	-31 574	98,9 %
TOIMINTAKATE	-118 393	-116 286	98,2 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Nuorisopalvelut

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
▲			
TOIMINTATUOTOT	698	551	78,9 %
Myyntituotot	148	68	45,7 %
Tuet ja avustukset	540	480	88,9 %
Vuokratuotot		3	
Muut toimintatuotot	10	0	4,7 %
TOIMINTAKULUT	-7 331	-6 948	94,8 %
Henkilöstökulut	-4 463	-4 505	100,9 %
Palvelujen ostot	-791	-523	66,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-457	-300	65,7 %
Avustukset	-80	-76	94,8 %
Muut toimintakulut	-1 540	-1 544	100,3 %
TOIMINTAKATE	-6 633	-6 397	96,4 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Wellamo-opisto

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
▲			
TOIMINTATUOTOT	1 277	1 327	103,9 %
Myyntituotot	259	216	83,5 %
Maksutuotot	1 017	1 094	107,6 %
Tuet ja avustukset		16	
Vuokratuotot	1	0	31,9 %
TOIMINTAKULUT	-4 477	-4 194	93,7 %
Henkilöstökulut	-3 242	-3 073	94,8 %
Palvelujen ostot	-500	-410	82,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-90	-66	73,6 %
Muut toimintakulut	-645	-644	99,9 %
TOIMINTAKATE	-3 200	-2 868	89,6 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Liikunta- ja kulttuuripalvelut – sitovuus yhteensä

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
▲ TOIMINTATUOTOT	2 063	2 531	122,7 %
Myyntituotot	2	2	105,0 %
Maksutuotot	1 017	1 436	141,2 %
Tuet ja avustukset	117	147	125,9 %
Vuokratuotot	919	911	99,2 %
Muut toimintatuotot	8	35	426,6 %
TOIMINTAKULUT	-34 796	-34 374	98,8 %
Henkilöstökulut	-3 500	-3 569	102,0 %
Palvelujen ostot	-3 086	-3 242	105,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 783	-2 011	112,8 %
Avustukset	-14 530	-14 502	99,8 %
Muut toimintakulut	-11 897	-11 051	92,9 %
TOIMINTAKATE	-32 733	-31 843	97,3 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Liikuntapalvelut

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
▲			
TOIMINTATUOTOT	1 903	2 320	121,9 %
Myyntituotot		2	
Maksutuotot	1 001	1 414	141,3 %
Tuet ja avustukset		22	
Vuokratuotot	895	863	96,5 %
Muut toimintatuotot	8	20	246,7 %
TOIMINTAKULUT	-18 994	-18 658	98,2 %
Henkilöstökulut	-3 235	-3 242	100,2 %
Palvelujen ostot	-2 755	-2 935	106,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 712	-1 940	113,3 %
Avustukset	-169	-178	105,3 %
Muut toimintakulut	-11 122	-10 363	93,2 %
TOIMINTAKATE	-17 090	-16 338	95,6 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Kulttuuripalvelut

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
▲			
TOIMINTATUOTOT	159	211	132,4 %
Myyntituotot	2	1	30,0 %
Maksutuotot	16	22	137,1 %
Tuet ja avustukset	117	125	107,4 %
Vuokratuotot	24	48	197,9 %
Muut toimintatuotot		15	
TOIMINTAKULUT	-15 803	-15 716	99,5 %
Henkilöstökulut	-264	-327	123,8 %
Palvelujen ostot	-332	-306	92,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-71	-71	100,3 %
Avustukset	-14 361	-14 323	99,7 %
Muut toimintakulut	-776	-688	88,8 %
TOIMINTAKATE	-15 643	-15 505	99,1 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Kaupunginmuseo -sitovuus

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

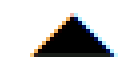
Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
▲			
TOIMINTATUOTOT	1 370	1 147	83,8 %
Myyntituotot	306	205	67,1 %
Maksutuotot	959	775	80,8 %
Tuet ja avustukset	37	158	427,9 %
Vuokratuotot	16	3	17,8 %
Muut toimintatuotot	51	5	9,8 %
TOIMINTAKULUT	-8 353	-8 380	100,3 %
Henkilöstökulut	-3 221	-3 532	109,7 %
Palvelujen ostot	-1 481	-1 229	82,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-382	-393	103,0 %
Muut toimintakulut	-3 269	-3 226	98,7 %
TOIMINTAKATE	-6 983	-7 233	103,6 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Kansainväliset urheilutapahtumat

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4

TOIMINTAKULUT

Palvelujen ostot

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Muut toimintakulut

TOIMINTAKATE

Talousarvio

Toteuma

Toteuma%

-324

-324

99,8 %

-77

-76

99,8 %

-3

-2

85,5 %

-245

-245

100,0 %

-324

-324

99,8 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Osaaminen –sitovuus yhteensä

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

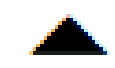
Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
▲			
TOIMINTATUOTOT	34	119	353,8 %
Myyntituotot	20	52	258,0 %
Maksutuotot		0	
Tuet ja avustukset	10	38	377,1 %
Vuokratuotot	3	4	176,6 %
Muut toimintatuotot	1	25	2309,7 %
TOIMINTAKULUT	-20 944	-21 102	100,8 %
Henkilöstökulut	-10 514	-10 885	103,5 %
Palvelujen ostot	-2 301	-2 322	100,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 106	-837	75,6 %
Avustukset	-764	-769	100,8 %
Muut toimintakulut	-6 260	-6 289	100,5 %
TOIMINTAKATE	-20 910	-20 983	100,3 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Osaaminen yhteiskustannukset

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4

TOIMINTAKULUT

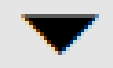
Avustukset

TOIMINTAKATE

Talousarvio

Toteuma

Toteuma%

-764

-761

99,6 %

-764

-761

99,6 %

-764

-761

99,6 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Lukiokoulutus

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
▲			
TOIMINTATUOTOT	34	119	353,8 %
Myyntituotot	20	52	258,0 %
Maksutuotot		0	
Tuet ja avustukset	10	38	377,1 %
Vuokratuotot	3	4	176,6 %
Muut toimintatuotot	1	25	2309,7 %
TOIMINTAKULUT	-20 180	-20 341	100,8 %
Henkilöstökulut	-10 514	-10 885	103,5 %
Palvelujen ostot	-2 301	-2 322	100,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 106	-837	75,6 %
Avustukset		-9	
Muut toimintakulut	-6 260	-6 289	100,5 %
TOIMINTAKATE	-20 147	-20 222	100,4 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Osallisuus –sitovuus yhteensä

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
▲			
TOIMINTATUOTOT	513	589	114,9 %
Myyntituotot	55	119	216,3 %
Maksutuotot	3	2	95,0 %
Tuet ja avustukset	336	336	100,0 %
Vuokratuotot	19	14	72,1 %
Muut toimintatuotot	100	118	118,0 %
TOIMINTAKULUT	-9 483	-8 747	92,2 %
Henkilöstökulut	-4 585	-4 420	96,4 %
Palvelujen ostot	-1 326	-996	75,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-933	-773	82,9 %
Avustukset	-348	-324	93,2 %
Muut toimintakulut	-2 292	-2 234	97,5 %
TOIMINTAKATE	-8 970	-8 158	90,9 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Kirjasto- ja tietopalvelut

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
▲			
TOIMINTATUOTOT	513	589	114,8 %
Myyntituotot	55	119	216,3 %
Maksutuotot	3	2	95,0 %
Tuet ja avustukset	336	336	100,0 %
Vuokratuotot	19	14	72,1 %
Muut toimintatuotot	100	118	117,5 %
TOIMINTAKULUT	-7 974	-7 581	95,1 %
Henkilöstökulut	-3 997	-3 876	97,0 %
Palvelujen ostot	-1 006	-865	86,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-865	-743	85,9 %
Muut toimintakulut	-2 106	-2 096	99,5 %
TOIMINTAKATE	-7 462	-6 992	93,7 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Osallisuus- ja hyvinvointipalvelut

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
▲			
TOIMINTATUOTOT		1	
Myyntituotot		0	
Muut toimintatuotot		1	
TOIMINTAKULUT	-1 509	-1 167	77,3 %
Henkilöstökulut	-588	-544	92,4 %
Palvelujen ostot	-320	-131	41,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-67	-30	44,1 %
Avustukset	-348	-324	93,2 %
Muut toimintakulut	-185	-138	74,5 %
TOIMINTAKATE	-1 509	-1 166	77,3 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Lahden kaupunginorkesteri

Taseyksikkö, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taseyksikkö	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
▲ Kaupunginorkesteri 1024			
Liikevaihto	858	935	109,0
Liiketoiminnan muut tuotot	16	120	749,1
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	5 841	5 841	100,0
Materiaalit ja palvelut	-1 143	-1 354	118,5
Henkilöstökulut.	-4 381	-4 341	99,1
Poistot ja arvonalentumiset.	-33	-55	165,2
Liiketoiminnan muut kulut	-1 158	-1 076	93,0
Liiketoiminnan yli- / alijäämä	0	70	38650805,8
Rahoitustuotot ja -kulut.		0	
TASEYKSIKÖN TULOS	0	70	38637866,9

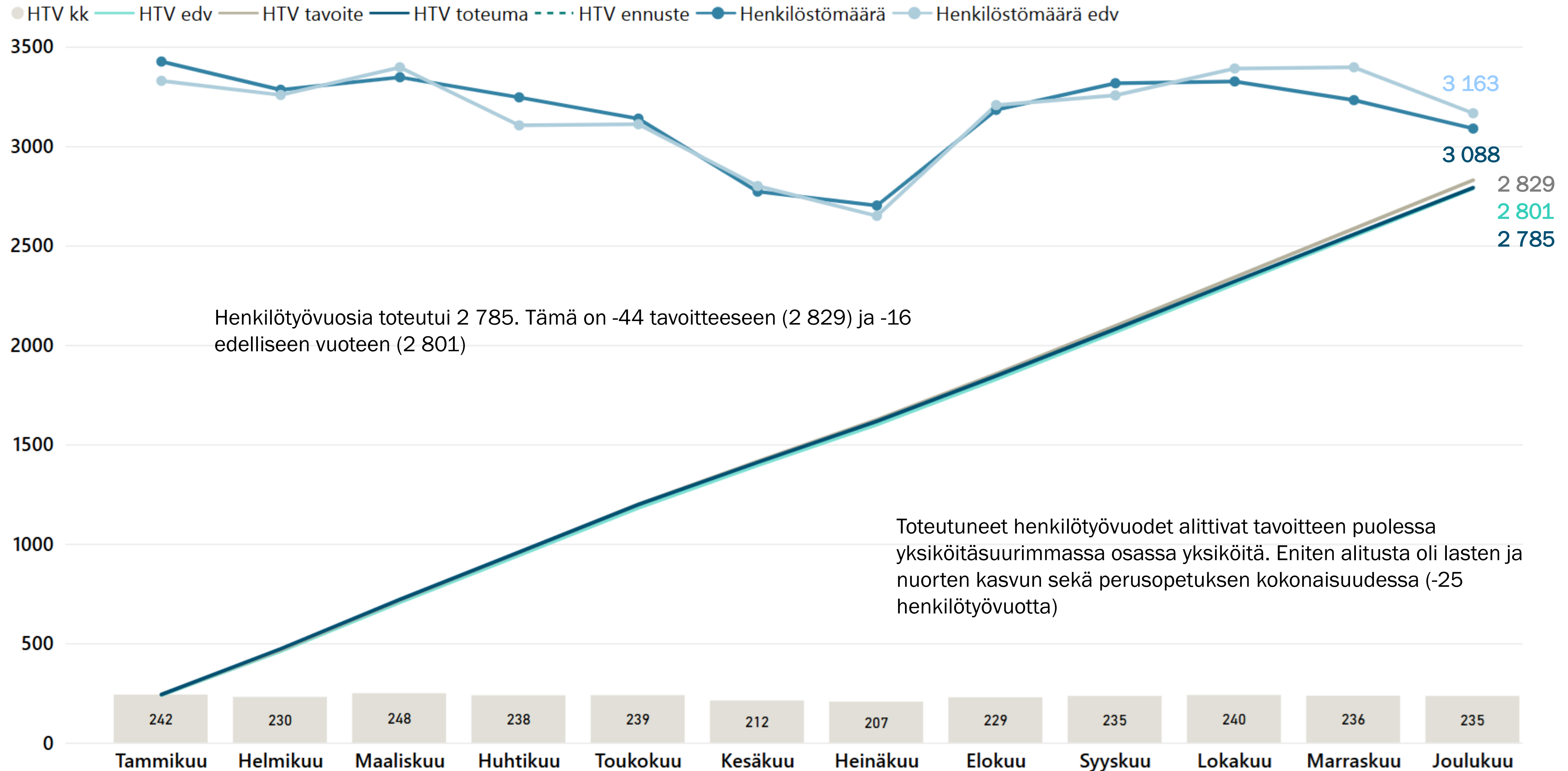
Talouden toteuman seuranta tilikausi 2024 (1 000 euroa)

Lahden kaupunginteatteri

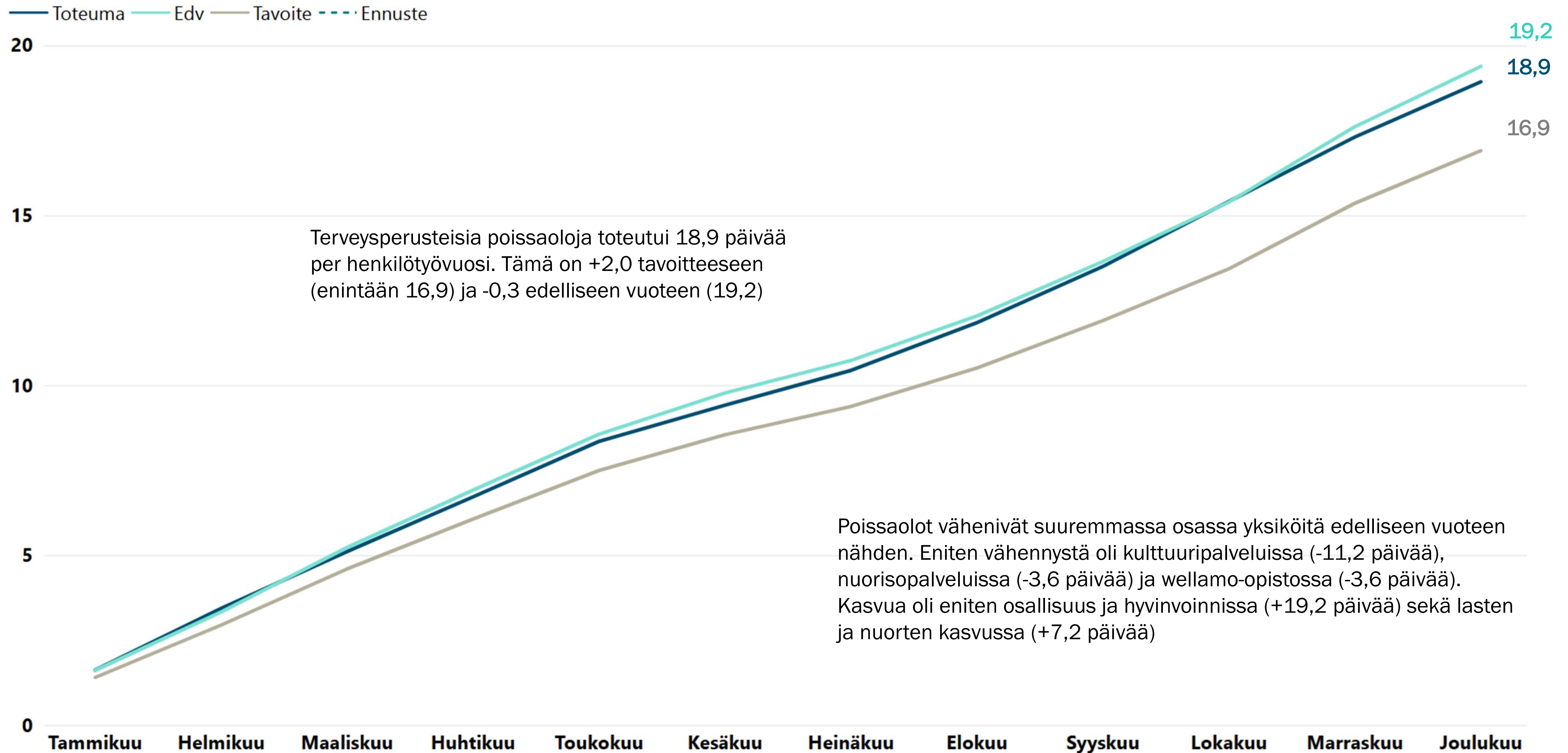
Taseyksikkö, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taseyksikkö	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
▲ Kaupunginteatteri 1025			
Liikevaihto	1 887	1 266	67,1
Liiketoiminnan muut tuotot	161	78	48,3
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	7 889	7 889	100,0
Materiaalit ja palvelut	-1 720	-1 676	97,4
Henkilöstökulut.	-5 398	-5 599	103,7
Poistot ja arvonalentumiset.	-178	-177	99,2
Liiketoiminnan muut kulut	-2 631	-2 557	97,2
Liiketoiminnan yli- / alijäämä	10	-775	-7752,7
Rahoitustuotot ja -kulut.	-10	-10	98,9
TASEYKSIKÖN TULOS	0	-785	253270075,1

Henkilötyövuodet

Terveysperusteiset poissaolot per henkilötyövuosi

Raportin sanastositteet

Kuvioissa ja strategiataulukoissa käytetyt lyhenteet

- **KS** = alkuperäinen toimielimen vahvistama käyttösuunnitelma
- **KS+LTA:t** = voimassa oleva käyttösuunnitelma
- **ENN** = koko vuoden ennuste toteumasta
- **Poikkeama** = ennusteen poikkeama voimassa olevaan käyttösuunnitelmaan
- **KOHA** = konsernihallinnon palvelualue
- **SIVI** = sivistyksen palvelualue
- **KYMP** = kaupunkiympäristön palvelualue
- **OSBU** = osallistuva budjetointi, asukkaat mukana suunnittelemassa ja päättämässä taloutta koskevista asioista

Talous

- **Toimintatuotot** = toiminnasta saadut myynti-, maksu-, vuokra- ja muut tuotot sekä saadut tuet ja avustukset
- **Toimintakulut** = toiminnasta aiheutuneet henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, vuokratulot sekä muut toimintakulut
- **Toimintakate** = toimintatuottojen ja -kulujen erotus, toimintakatteeseen lasketaan mukaan valmistus omaan käyttöön -tuloutuserä
- **Vuosikate** = toimintakatteeseen lisätään verorahoitus sekä rahoituserät, tunnusluku kuvaa poistojen kattamiseen käytettävissä olevaa määrärahaa
- **Tilikauden tulos** = kuvaa tilikauden aikaista taloudellista tulosta
- **Ylijäämää taseessa** = aikaisempien vuosien ylijäämä + ennustettu yli-/alijäämä
- **Sitovuustaso** = kaupunginvaltuustoon nähden sitova organisaatiotasoa tai muu osakokonaisuus

Henkilöstö

- **Henkilötyövuosi (HTV)** = palkallinen henkilöstöresurssi, jossa on vähennetty palkattomat poissaolot ja osa-aikaisuudet
- **Henkilöstömäärä** = palvelussuhteessa olevien yksittäisten henkilöiden määrä kuukauden viimeisenä päivänä
- **Terveysperusteiset poissaolot / HTV** = terveysperusteisten poissaolopäivien määrä henkilötyövuotta kohden
- Liitteissä on kuvattuna henkilöstön tunnusluvut kumulatiivisena kertymänä

Liite 2

- Strategian toimenpiteiden toteuman seuranta tilikausi 2024

Kärkihankkeiden toteumat 2024 SIVI

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

- 1. Hiilineutraali Lahti**
- 2. Osaava Lahti**
- 3. Elävä Lahti**
- 4. Hyvinvoiva Lahti**
- 5. Houkutteleva työyhteisö Lahti**

Kärkihankkeiden tilanne 2024

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

1. Hiilineutraali Lahti

2. Osaava Lahti

3. Elävä Lahti

4. Hyvinvoiva Lahti

5. Houkutteleva työyhteisö Lahti

SIVI

Hiilineutraali Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

	Kestävän liikkumisen vuosi 2025, valmistelu
	Edistämme asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä luontolähtöisesti
	Parannamme tapahtumien hiilineutraaliusedellytyksiä.
	Lisäämme koulu- ja päiväkotiruokailussa kasvisruokapainotteisuutta.

Tukee strategian tavoitteita:

- Lahti on hiilineutraali 2025
- Kiertotalous liiketoiminta kasvaa
- Lahtelaiset ovat terveempiä ja liikkuvat enemmän
- Suurin osa uudesta rakentamisesta sijoittuu kestäville kaupunkirakenteen vyöhykkeille
- Luonnon monimuotoisuus vahvistuu???

Hiilineutraali Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteiden toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

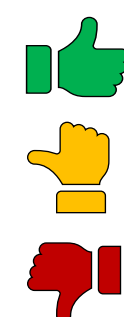
TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
<p>Lisäämme koulu- ja päiväkotiruokailussa kasvisruokapainotteisuutta (sivi)</p> 	<p>TAVOITE:</p> <ul style="list-style-type: none">- Kouluruokailun suosio kasvaa.- Kestävät valinnat ruokapalvelusopimuksissa.	<ul style="list-style-type: none">- Kasvispainotteisen aterian tarjonta/määrä koulu- ja päiväkotiruokailussa- Ruokahävikin määrä tarjotut/syödyt ateriat- Palvelusopimusten tarkastelu kestävien hankintojen osalta tehty, kyllä/ei	<p>Ruokahävikin määrä.</p>	<p>Kouluissa ja monitoimitaloissa kasvisruoan menekki on kasvanut 9,33 % (5 700 kg) vuoteen 2023 verrattuna. Myös päiväkodeissa kasvisruoan menekki on kasvanut 7,40 % (4 600kg) vuoteen 2023 verrattuna.</p> <p>Vuonna 2024 ruokahävikkiä on pystytty vähentämään lähes 5 400 kg vuoden 2023 hävikkimäärään verrattuna.</p> <p>Päijät-Hämeen Aterian kanssa on käyty säännöllistä vuoropuhelua ja yhteiset linjaukset on tehty. Tulosten ja linjausten tarkastelu sekä tarvittavien tarkennusten tekeminen linjauksiin on toteutettu vuosikellon mukaisissa tapaamisissa.</p> <p>Maistuva ilmastoruoka-hankkeessa (11/2023–9/2024) kehitettiin koulujen ruokakasvatusta ja kouluruokailua Lahdessa. Toimenpiteet kohdennettiin erityisesti kasvisruokien hyväksyttävyyden lisäämiseen. Toiminta kohdentui kotitalousopetukseen, oppilaskuntien toimintaan sekä kouluruokailun kehittämiseen.</p> <p>Keväällä 2024 järjestettiin kouluruokadialogeja. Lisäksi koulutettiin laajasti opetustoimen ja ruokapalveluiden henkilöstöä sekä tuotettiin ja levitettiin materiaalia ekologisesti kestävästä ruokakasvatuksesta toteuttamiseksi niin opetuksessa kuin osana kouluruokailua.</p> <p>Koulumaitotuen käyttöönottoa sekä siihen liittyviä sopimuksia edistettiin vuonna 2024, mutta käyttöönotto siirtyi vuodelle 2025.</p>

Hiilineutraali Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
<p>Kestävän liikkumisen vuosi 2025, valmistelu (Kymp + koha + sivi)</p> 	<p>LÄHTÖ: - Liikennesektorilla tarvitaan merkittäviä päästövähennyksiä.</p> <p>TAVOITE: - Valmistellaan ilmasto-ohjelmaan kirjattu kestävän liikkumisen vuosi laajassa yhteistyössä. - Teemavuonna toteutetaan erilaisia kokeiluja sekä viestintää asukkaille kestävän liikkumisen edistämiseksi.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Suunnitellut toimenpiteet- Toimenpiteiden arvioitu vaikuttavuus	<p>Aikataulu, päätöksentek o</p>	<ul style="list-style-type: none">- Tukihankkeelle saatu 2/2024 ulkopuolista rahoitusta 150 000€ (Kestävän liikenteen pilotit Päijät-Hämeessä, KELPO),- Projektipäällikkö aloittanut 4/2024, mikä vahvistaa ympäristökehityksen liikenneasiantuntemuksen henkilöstöresurssia 2htv.- Tukiraha mahdollistanut Kestävän liikkumisen asiantuntijan palkkakustannusten osittaisen kattamisen- Toteuttamissuunnitelman laadinta aloitettu laajassa yhteistyössä kaupungin sisällä.- Ohjaus- ja suunnittelutyöryhmät koottu ja kokoontuneet molemmat keväällä.- Yhteistyö aloitettu valittujen kumppanioppilaitosten (3kpl) kanssa liittyen kestäväan koulumatkaliikkumiseen- Sidosryhmätyö aloitettu - Teemavuoden valmistelua tukeva KELPO-hanke käynnistynyt. Toimenpidekohteita on tunnistettu. - Saatu hallitusohjelman liikunnallinen elämäntapa kehittämisavustus. Hanke aloitettu.- Sivistyspalveluissa on osallistuttu kestävän liikkumisen vuoden valmisteluun.

Hiilineutraali Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteiden toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
<p>Edistämme asukkaiden hyv inointia ja terveyttä luontolähtöises ti: Luontoaskel terveyteen –ohjelman toteutus (sivi+koha+kymp)</p> 	<p>TAVOITE:</p> <ul style="list-style-type: none">- Luontoaskel terveyteen –ohjelman toteutus etenee.- Seuraava kestävyystavoite, luontopositiivinen kaupunki, laaditaan kumppanuushankkeessa.- Lahden luontojalanjäljen laskentatieto ja toimenpiteet jalanjäljen pienentämiseksi. Luontopositiivisen elämän vahvistaminen.- Verkostojen kanssa yhteistyön tiivistäminen.	<p>Yhteisten toimenpiteiden/projektien määrä</p> <ul style="list-style-type: none">- Tavoite asetettu, kyllä/ei- Lahtelaisten käsitys luontopositiivisesta elämästä ja siihen liittyvistä toimista	<p>Sidosryhmyötä on vaikea ennakoida. Rahoituksen puute estää toimenpiteitä.</p>	<p>Yhteiset projektit Luontoaskel terveyteen –teemalla 3 kpl/Maistuva ilmatoruoka –hanke on toteutettu, One Health 4 Cities on käynnissä ja OneHealthGov –hankehakemus on tehty ja rahoituspäätös saatu. Luontojalanjäljen laskenta tehty. Luontotavoite on määritelty: Luontopositiivinen Lahti 2030. Lahtelaisten käsitystä luontopositiivisuudesta ei ole selvitetty. Luontoaskel terveyteen –ohjelman toteutus raportoidaan säännöllisesti ohjelman ohjausryhmälle. Luontoaskel terveyteen –ohjelman päivytyö tehtiin loppuvuodesta. Päivitetyt ohjelman vahvistaminen tapahtuu vuoden 2025 ensimmäisessä ohjausryhmässä.</p> <p>Kaupunkipuulinjaus on hyväksytty (KYLA). Viheralueohjelma on hyväksytty (KYLA).</p> <p>Päiväkotien pihakonsepti valmisteltu Tilakeskuksen kanssa.</p> <p>Museotoiminnan hiilijalanjäljen laskeminen LAB-yhteistyössä.</p>
<p>Parannamme tapahtumien hiilineutraaliusedellytyksiä.</p> <p>(koha+sivi+kymp)</p> 	<p>TAVOITE:</p> <ul style="list-style-type: none">- Kehitetään tapahtumiin saapumista kestäväillä kulkumuodoilla: Aktiivinen yhteistyö LSL ja sivistyksen yksiköiden kanssa.- Parannetaan tapahtumien vastuullisuutta kehittämällä neuvontaa ja ohjausta sekä tapahtumien jätehuoltoa.	<ul style="list-style-type: none">- Tapahtumien hiilijalanjälkilaskuri käytössä niissä tapahtumissa, jotka saavat kaupungilta avustusta, kyllä/ei	<p>Monta eri tahoa toteutuksessa</p>	<p>LSL:n osalta tapahtumalipun käytön edistämiseen ei ollut resurssi vuoden 2024 aikana. LSL osalta tavoite ei siis toteutunut.</p> <p>Hiilijalanjälkilaskuria hiotaan edelleen yhteistyössä tapahtumien ja ympäristökehityksen kanssa. Valtion suunnalta on saatu vihjeitä, että tapahtumiin liittyen joku muu malli olisi toimivampi kuin hiilijalanjälkilaskuri, mutta siitä ei ole tullut vahvistuksia. Tapahtumien kumppanuuteen tullaan sitomaan ympäristövaikuttavuutta, mutta hiilineutraalius on vielä liian abstraktilla tasolla. Tapahtumien ympäristöopas päivitettiin ja käännettiin myös englanniksi. Jätehuollon parantamisen mahdollisuuksista käytiin keskusteluja, uudet lajittelumääräykset huomioitu.</p> <p>Orkesterin ja LSL:n yhteistyötä pyritään pilotoimaan kaudella 2024-2025 joidenkin konserttien yhteydessä.</p> <p>Päiväkotijä ja perhepäivähoitoryhmät hyödynsivät LSL:n lippuetua käydessään Lahden Lasten Talvikarnevaalien tapahtumissa. Jatketaan yhteistyötä vuoden 2025 festivaalia suunniteltaessa.</p> <p>Hiilineutraalit liikuntapaikat (jalkapallokenttien lämmitys)</p>

SIVI

Osaava Lahti

Yrittäjyyskasvatus -yhteistyö yritysten ja järjestöjen kanssa.

IB-lukio kaksisarjaiseksi, Englanninkielinen opintopolku –selvitys.

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteiden toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

Tukee strategian tavoitteita:

- Yritysten ja työpaikkojen määrä kasvaa
- Yrittäjien arvio elinkeinopolitiikasta paranee
- Yritysten investoinnit lisääntyvät Lahden alueella
- Lahdessa on korkeakouluopiskelijoita 8500 hlöä v. 2026 ja 10 000 hlöä v.2030
- Lahden koulutustaso nousee
- Työllisyys kehittyy positiivisesti
- Osaavan työvoiman saatavuus parantuu

Osaava Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteiden toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
IB-lukio kaksisarjaiseksi Englanninkielinen opintopolku –selvitys (Sivi) 	LÄHTÖ: - IB-lukio on yksisarjainen. TAVOITE: - IB-lukio on kaksisarjainen. - Selvitetään ja laaditaan toimenpiteet tukemaan englanninkielistä opintopolkua.	- Kaksisarjaisuus kyllä/ei - Selvitys & toimenpiteet laadittu, kyllä/ei	Uuden palvelun järjestäminen lisää opetuksen kustannuksia.	Kaksisarjaisen IB- linjan resurssitarve on selvitetty. Kaksisarjaisuus ei toteutunut. . On selvitetty englanninkielisen opintopolun toteuttamisen mahdollisuudet ja toimenpiteet sekä kustannukset ja aikataulu suunnitelman mukaisesti. Opetus on mahdollista käynnistää 1.8.2025, mutta se edellyttää lisämäärärahaa vuodesta 2026 alkaen.
Yrittäjyyskasvatus - yhteistyö yritysten ja järjestöjen kanssa (Koha+sivi) 	TAVOITE: - Yrityskylätoimintaan osallistuu kaikki 6. ja 9. luokat sekä kummiyritystoimintaa laajennetaan uusiin kouluihin ja yrityksiin. Tuetaan maakunnallisen NYT-alue toimiston perustamista, joka tukee koulujen yrityskasvatustyötä. Senioriyrittäjyyttä edistetään.	- Senioriyrittäjyyskurssi Wellamoon toteutettu, kyllä/ei - NYT-alue toimisto opettajien kumppanina, kyllä/ei	Senioreiden osaaminen menetetään, koska emme saa heitä mukaan toimintaan ja jatkamaan työelämässä.	Lukioissa ollut aktiivista toimintaa NYT- aluetoimiston kanssa. Perusopetuksessa 6. ja 9. luokkalaisten Yrityskylä-vierailut ovat toteutuneet keväällä 2024 lukuvuosisuunnitelman mukaisesti. Kummiyritystoiminnassa on mukana edellisvuotta enemmän kouluja. Perusopetuksen opetussuunnitelmatyö on toteutunut keväällä 2024, jolloin on päätetty toteuttaa aiempia suunnitelmia laajempi yrittäjyyskasvatusohjelman päivitys. Uuden ohjelman valmistelu ja kytkeminen osaksi perusopetuksen opetussuunnitelmaa on toteutunut suunnitellusti syksyllä 2024. Yrittäjyyskasvatusohjelma päivitystyön alla - päävastuu Sivillä. Senioriyrittäjyys tilaisuuden valmistelu tehty syksyille Wellamo-opistoon.

SIVI

Elävä Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

Varmistamme elävät ja vetovoimaiset kulttuuripalvelut

Kehitämme Lahtea yhdessä asukkaiden ja toimijoiden kanssa sekä lisäämme osallistumismahdollisuuksia

Tukee strategian tavoitteita:

- Vierailijoiden lkm. Lahdessa palaa vuoden 2019 tasolle ja kasvaa sen jälkeen vuosittain 1,5%
- Keskustan viihtyisyys kasvaa
- Matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksien saavutettavuus paranee
- Aktiivisesti osallistuvien asukkaiden määrä ja osallistumismahdollisuudet lisääntyvät

 Tavoitteet toteutuivat

 Tavoitteiden toteutuivat osittain

 Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
<p>Kehitämme Lahtea yhdessä asukkaiden ja toimijoiden kanssa sekä lisäämme osallistumismahdollisuuksia (Sivi)</p> 	<p>LÄHTÖ: - Osallistuvan budjetoinnin toimintamalli ja vaiheet pidetään säännöllisenä joka toinen vuosi toteutuvana asukastosallisuuden toimintamuotona. Vuosi 2024 on hankkeiden toteutusvuosi. TAVOITE: - Lahden kumppanuuspöydät järjestävät erilaisia asukastilaisuuksia sekä kohtaavat asukkaita tapahtumissa. Toimintaan kuuluu tuoda alueellista näkökulmaa kaupungin kehittämiseen</p>	<p>- Kuinka moni päätetyistä hankkeista saatiin toteutettua</p> <p>- Kerro Pois-tilaisuuksien ja muiden tapahtumien määrä ja osallistujien määrä.</p>	<p>Talous- ja toimintaympäristön paineet voivat muuttaa toteutusmahdollisuuksia ja vaikuttaa asukastyytyväisyyteen</p> <p>Talous- ja toimintaympäristön paineet voivat muuttaa toteutusmahdollisuuksia ja vaikuttaa osallistumismahdollisuuksiin.</p>	<p>Toteutuksessa oli 41 osbu-hanketta. Toteutettavista hankkeista viestittiin, sitä mukaan kun niitä toteutettiin (viestintävastuu toteuttavalla yksiköllä).</p> <p>Uusi sähköinen osallistumisalusta www.omalahti.fi otettiin käyttöön toukokuussa 2024 ja julkaistiin asukkaille syksyllä. Osbu-kierros 2025 valmisteltiin (ilmeen uudistaminen, teemat, aikataulu). Kierros alkaa ideointivaiheella 13.1.2025.</p> <p>Lähidemokratiamallin arviointi (kyselyt, työpajat) toteutettiin keväällä. Kumppanuuspöytien jatkosta päätettiin syksyllä - kolmas toimintakausi alkaa 1.6.2025. Kumppanuuspöydät ovat järjestäneet 10 Kerro Pois -tilaisuutta (osallistujia 976) ja järjestäneet tai olleet mukana 33 muun tilaisuuden järjestämisessä (osallistujia 5708).</p>

 Tavoitteet toteutuivat

 Tavoitteiden toteutuivat osittain

 Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
<p>Varmistamme elävät ja vetovoimaiset kulttuuripalvelut (Sivi)</p> 	<p>TAVOITE:</p> <ul style="list-style-type: none">- Tavoitteena on pitää lähtötasosta kiinni → Yhä jatkossakin laadukkaat ja monipuoliset kulttuuripalvelut kaupungin veto- ja pitovoimatekijöinä.- Tavoitteena, että yleisömäärät kasvavat vuoden 2023 tasosta.	<p>Konserttien/esitysten/ näyttelyiden yleisömäärä</p> <ul style="list-style-type: none">- Kansainvälinen näkyvyys, kyllä/ei	<p>Onko riittävä resursointi takaamaan palveluiden jatkumista laadukkaina ja monipuolisina.</p>	<p>Teatterin uusi visuaalinen ilme otettu käyttöön, markkinointia kehitetty ja näkyvyyttä lisätty. Henkilöstö osallistunut strategian valmisteluun ja arvokeskustelu käyty. Esitysaikoja aikaistettu ja esitysten kestoja rajoitettu. Uudistuksilla positiivisia vaikutuksia, mutta koko vuoden katsojamäärä jäi tavoitteesta. Teatterin esitysten määrä 248 (tp 2023/285), yleisömäärä 49.136 (tp 2023/59.595).</p> <p>Museon uudet strategiset tavoitteet ovat valmistuneet. Monipuolinen näyttelytarjonta museokohteissa. Viestinnän ja markkinoinnin kokonaissuunnitelma. Näyttelykäynnit 2024 127 158 (2023 136 750).</p> <p>Orkesteri: Kansainvälinen toiminta: Loppuunmyyty konsertti Amsterdamin Concertgebowssa 01/24. Sibelius-festivaalille 2023 osallistui vieraita 21 maasta, vuoteen 24 varauksia on 22 maasta. Vuoden 24 orkesterin kuulijaluvut olivat (suluissa 2023): Julkisia konsertteja 66 (55) kpl Kuulijoita 68 768 (33 430) Muut esiintymiset 39 (82) kpl Kuulijoita yhteensä 73 038 (47 017)</p>

SIVI

Hyvinvoiva Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

	Liikunnallisen elämäntavan edistäminen
	Nuorten päihdekäyttö vähenee ja mielenterveys paranee.
	Dialogitaitojen laajentaminen kuntalaisille
	Yhdistysyhteistyön tiivistäminen

Tukee strategian tavoitteita:

- Lahtelaiset ovat terveempiä ja liikkuvat enemmän
- Lähiluonnon virkistyskäyttömahdollisuudet kasvavat
- Matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksien saavutettavuus paranee
- Lasten ja nuorten terveelliset elintavat, turvallisuuden ja osallisuuden kokemukset sekä koettu hyvinvointi paranevat
- Päihteidenkäyttö vähenee

Hyvinvoiva Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteiden toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
<p>Liikunnallisen elämäntavan edistäminen (Koha + kymp + sivi)</p> 	<p>LÄHTÖ: - Lahdessa on erinomaiset mahdollisuudet liikkua ja harrastaa monipuolisesti.</p> <p>TAVOITE: - Edistetään konkreettisin askelin liikunnallista elämäntapaa lapsista ikäihmisiin. Arkiliikunta lisääntyy. Suomen hallituksen Suomi liikkeelle ohjelmasta haetaan vauhtia varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen liikuntakasvatusohjelmiin.</p>	<p>Kouluterveyskysely</p> <ul style="list-style-type: none">- Liikkumisohjelma valmiina, kyllä/ei-Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus, %- Kestävien kulkumuotojen kulkutapaosuus, %	<p>Suurin riski on ihmisten asenne. Motivaation synnyttäminen liikunnallisen elämäntapaan on suuri haaste.</p>	<p>KYMP: Toimenpidettä edistää KELPO-hanke sekä SUMP. SUMP hyväksytty 9.12.2024 kaupunginvaltuustossa. Sisältää myös priorisoinnin joka ohjaa toimenpidekokonaisuuksien painotuksia valtuustokausittain. KELPON toimenpiteet koulu- ja opiskelumatkojen osalta etenevät. Kyselyt ja olosuhdekartoitukset tehty syys-lokakuussa 2024. Kyselyissä kartoitettiin mm. kulkutapaa koulumatkalla. Kevään 2025 aikana koulukohtaiset pilotit. Liikkumisohjelmat valmistunee syysyksi 2025.</p> <p>KOHA:</p> <ul style="list-style-type: none">- Kestävän liikkumisen vuoden tukihankkeelle saatu 2/2024 ulkopuolista rahoitusta 150 000€ (Kestävän liikenteen pilotit Päijät-Hämeessä, KELPO),- KELPO-hankkeen projektipäällikkö aloittanut 4/2024, mikä vahvistaa ympäristökehityksen liikenneasiantuntemuksen henkilöstöresurssia 2htv.- KELPO-hankkeessa yhteistyö aloitettu valittujen kumppanioppilaitosten (3kpl) kanssa liittyen kestäväan koulumatkaliikkkumiseen- Kaupunkimission rahoittamassa Sycla-hankkeessa edistetty työmatkapyöräilyä- ja kävelyä: kuudessa case organisaatiossa on tunnistettu ja pilotoitu toimia, joilla työnantajat voivat edistää työntekijöiden kävelyä ja pyöräilyä. Vuonna 2025 toimia päästään skaalaamaan muihin organisaatioihin.- Kestävien kulkumuotojen kulkutapaosuus on 41 % (tavoite >50% 2030 mennessä) <p>SIVI: Tarjottu mahdollisuuksia eri-ikäisten liikuntaan. Taloyhtiöliikunta ja lapsi-aikuinen liikuntakurssit aloitettu Wellamo-opistossa. Liikuntapaikkasuunnitelma on valmis. Liikunnallisen elämäntavan rahoitusta haettiin opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Liikuntapalvelut ja perusopetus saivat rahoituksen Lahden move-polun kehittämishankkeelle, jonka tavoitteena on kehittää malli move-testitulosten hyödyntämiseksi ja vähän liikkuvien lasten ja heidän perheiden tueksi.</p>

Hyvinvoiva Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteiden toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
<p>Dialogitaitojen laajentaminen kuntalaisille (Koha, kymp, sivi)</p> 	<p>TAVOITE: - Kaupungin dialogiosaamisen (esim. erätauko, skidialogi) laajentaminen kuntalaisille eri kohderyhmille. - Osallisuuden kokemus kasvaa, ”tulen kuulluksi & tulen nähdyksi” - Rakentava keskustelu lisääntyy - Ihmiset tietävät milloin on oikea hetki vaikuttaa ja päätöksenteon prosessi aukeaa ymmärrettävästi.</p>	<p>Koulutuksiin/webinaareihin osallistuneet - Ohjevideoiden katsomiskerrat - Dialogeihin osallistuneiden lkm.</p>	<p>Haasteena saada kuntalaiset osallistumaan. Päätöksenteon prosessit ovat vieraita. Ei tiedetä milloin on oikea hetki vaikuttaa.</p>	<p>Hyvin sanottu –festivaali toteutui suunnitellusti. Keskusteluaiheita ja niitä tuottavia tahoja ilmoittautui riittävästi. Tapahtuman lanseeraustilaisuus toteutui suunnitellusti. Samaan tilaisuuteen yhdistettiin myös muita keskusteluja, osun toiveiden mukaisesti. Tapahtuman julkisten keskustelujen yleisömäärä jäi odotettua pienemmäksi, mutta sisällön puolesta tapahtuma täytti kaikki odotukset.</p> <p>Erätauko-menetelmää käytettiin muun muassa Ranta-Kartanon asuntosäätiön asukkaiden kuulemisessa, jossa oli tarpeellista sovittaa ristiriitoja. Sovellamme dialogitaitoja kaikissa asukastilaisuuksissa. Kymppin päivitettyä osallisuusmallia esitelty organisaation sisällä.</p> <p>Järjestelmällinen palautteen kerääminen vertailukelpoisilla mittareilla on pysyvä toimintatapa. vuoden -24 suositteluindeksin nps-arvo tilaisuuksille on 66, eli erinomainen. "Pääsin halutessani esittämään ajatukseni ja mielipiteeni" 4,4 asteikolla 1-5.</p> <p>Syksyllä otettiin käyttöön uusi osallisuusalusta Omalahdi, mikä mahdollistaa keskustelun ja vuorovaikutuksen. Kieliversiot lisäävät saavutettavuutta. Digitaalisen alustan toivotaan houkuttelevan vaikeasti tavoitettavia ryhmiä, kuten nuoret ja maahanmuuttajat.</p> <p>Keskustavisiio2024 työssä onnistuttiin asettamaan yhdessä tavoitteet, lisäten ymmärrystä eri näkökulmista. Vanhan raviradan ja skeittiparkin ideoimisessa tehtiin kaupunkisuunnittelun osallistavia menetelmiä tutuksi uusille yleisöille.</p> <p>Kirjasto järjesti kuntalaisille vuonna 2024 kolme erätaukokeskustelua, joihin osallistui 27 henkilöä ja henkilöstölle yhden. Lisäksi kirjastoverkkopäätöksen pohjaksi järjestettiin kolme asukasiltaa erätaukokonseptia hyödyntäen.</p> <p>Perusopetuksessa toteutettiin opetushenkilöstön ja hallinnon henkilöstön Erätauko- ja Skidialogi-fasilitaattorikoulutus (osallistujia yht 44 hlöä)</p> <p>Perusopetuksessa järjestettiin neljä alueellista Skidialogia, joihin osallistui oppilaita kaikilta kouluilta. Mukana dialogeissa oli lasten ja nuorten (60) parissa toimivia aikuisia (21).</p> <p>Keväällä 2024 kaikilla peruskouluilla käytiin Puhelimet pois koulusta -valtuustoaloitteeseen ja sen toimenpiteisiin liittyvät järjestyssääntödialogit, joihin osallistui oppilaita, koulun henkilöstöä ja huoltajia (vanhempainyhdistykset).</p> <p>Perusopetuksen opetushenkilöstö (n. 900 henkeä) on osallistunut helmikuussa ja elokuussa</p>

Hyvinvoiva Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteiden toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
<p>Yhdistysyhteistyön tiivistäminen (sivi)</p> 	<p>LÄHTÖ: - Rahoitus ei ole kasvanut vuosiin. Osa yhdistyksistä on lakannut, myös harrastajia hävinnyt koronapandemian myötä. TAVOITE: - Resurssien kohdennus ”hyvin toimiville yhdistyksille” (strategisia tavoitteita tukevat yhdistykset) →tehokkaasti ja vaikuttavasti yhdessä kaupungin kanssa toimiva yhdistyskenttä.</p>	<p>Lähellä.fi palvelualustan liittyneiden yhdistysten määrä</p>	<p>Sitoutuminen yhdistysiltojen suunnitteluun ja niiden toteuttamiseen (kaikki palveluyksiköt). Liittyminen palvelualustalle ei ole velvoittava, paitsi osallisuus ja hyvinvointipalveluiden avustamien yhdistysten osalta.</p>	<p>Yhdistysillassa (helmikuussa) kerrottiin lähellä.fi-palvelualustasta. Kaupungin verkkosivuilta löytyy linkki palvelualustaan. Osallistu ja vaikuta –verkkosivujen uudistuksen myötä Yhdistyksille tulee verkkosivuille oma osionsa. Sivujen julkaisu siirtyy alkuvuoteen 2025. Helmikuun yhdistysiltaan osallistui n. 100 henkilöä ja syyskuussa n. 90 henkilöä. Kaikki osallisuus ja hyvinvointipalveluista vuosiavustusta saaneet yhdistykset, 71 kpl, ovat liittyneet lähellä.fi -palvelualustalle. Yksiköt sitoutuvat jatkossa yhdistysyhteistyöhön ja sen kehittämiseen tahoillaan (yhdistyksille suunnatut tapahtumat, tiedottaminen verkkosivuilla).</p>

Hyvinvoiva Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteiden toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
<p>Nuorten päihdekäyttö vähenee ja mielenterveys paranee. (Sivi)</p> 	<p>LÄHTÖ: - Huoli nuorten päihteiden käytöstä ja mielenterveyden haasteista on kasvanut. Nuorten päihteiden käyttö on kouluterveyskyselyn 2023 tulosten mukaan lisääntynyt. TAVOITE: - Vahvistetaan yhtenäisten ja vaikuttavien toimintamallien mukaista ehkäisevää työtä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja nuorisopalveluissa. Varmistetaan ennaltaehkäisevä työ osana tulosityksiköiden rakenteita (toimintaa ohjaavat suunnitelmat sekä toimeenpano).</p>	<p>Tosi humalassa kerran kuukaudessa 8-9-luokka, lukio, AOL - On kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran 8-9-luokka, lukio, AOL - Työryhmä toimii tavoitteellisesti ja säännöllisesti, kyllä/ei</p>	<p>Eri toimijoiden sitoutuneisuus yhteistyöhön ja erilaisten hankkeiden/toimenpiteiden hajanaisuus. Jos ehkäisevää työtä ei saada rakenteisiin, niin se henkilöityy.</p>	<p>Perusopetuksen 4.-9. luokkalaisille oppitunnit sähkötupakasta (vape) ja nikotiinipusseista. Oppitunnin pohjana tiktokkaajien video. Huoltajia, koulujen henkilökuntaa ja oppilaita tiedotettiin asiasta. Opiskeluhoitopalvelut olivat mukana kampanjassa. Ehkäisevän työn tarkastelua toimintayksiköiden rakenteissa on toteutettu perusopetuksessa käymällä läpi opetussuunnitelmaa päihde- ja pelikasvatuksen osalta. Työskentely jatkuu. Järjestettyjä koulutuksia ammattilaisille: Monialainen ehkäisevä päihdetyö kunnassa (osallistujia eri palvelualueilta), Riippuvuudet tyhjyyttä täyttämässä-tunteiden, väkivallan ja riippuvuuksien yhteys (yli 400 osallistujaa), eri palveluyksiköissä toteutetut tunne- ja turvataitokoulutukset sekä Miniverso- ja Resto-koulutukset (osallistujia yli 600). Hyvinvoiva Lahti -työryhmä ohjaa kaupungissa tehtävää ehkäisevää työtä. Valtakunnallista kouluterveyskyselyä ei toteutettu vuonna 2024.</p> <p>Valtakunnallista kouluterveyskyselyä ei toteutettu vuonna 2024.</p> <p>- On kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran: 8-9-luokka 9,1%(2023), 7,4%(2021) Lukio 10,8%(2023), 13,2%(2021) AOL 26,4%(2023), 21,2% (2021) - Tosi humalassa kerran kuukaudessa 8-9-luokka 8,4%(2023), 6.6%(2021) Lukio 11,7%(2023), 11,2%(2021) AOL 24,1%(2023), 18,1% (2021)</p>

SIVI

Houkutteleva työyhteisö Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

	Kirkastamme kaupungin arvot
	Vahvistamme yhteisöllisyyttä läpileikkaavalla ja laadukkaalla vuorovaikutuksella
	Työhyvinvointia edistävät hyvät käytännöt ovat käytössä kaikissa yksiköissä
	Valmentavan johtamisen työkalut ovat laajassa käytössä esihenkilöillä

Tukee strategian tavoitteita:

- Lahden maine hyvänä työnantajana vahvistuu
- Kaupungin henkilöstön työhyvinvointi parantuu

Houkutteleva työyhteisö Lahti

 Tavoitteet toteutuivat

 Tavoitteiden toteutuivat osittain

 Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
<p>Kirkastamme kaupungin arvot (Koha + kymp + sivi)</p> 	<p>LÄHTÖ: - Arvoja ei ole käsitelty organisaatiotasolla vuosiin. Henkilöstössä on ehtinyt tapahtua paljon muutoksia. TAVOITE: - Kirkastaa kaupungin arvot uuden kaupunginjohtajan johdolla yhdessä henkilöstön kanssa. - Vahvistaa työkuultuuriin perustaa ja yhdistää työyhteisöjä.</p>	<p>Arvojen käsittelyyn osallistuvien määrä - Prosessi toteutettu, kyllä/ei</p>	<p>Riittävä määrä henkilöstöä ei osallistu arvotyöskentelyyn. Avainhenkilöiden poistuminen.</p>	<p>Arvotyöskentelyä varten laadittiin ja jaettiin ohjeet koko kaupunkiorganisaatiolle. Kuvasimme myös videon kaupunginjohtajan kanssa kannustukseksi työyhteisöille. Arvokeskustelua käyty johdon seminaarissa 30.1.</p> <p>Perusopetuksen hallinto ja rehtorit käyneet arvokeskustelun. Opetushenkilöstön arvokeskustelut toteutettiin elokuun 2024 loppuun mennessä.</p> <p>Teatterissa on käyty arvokeskustelu ja valmisteltu strategisia tavoitteita sen pohjalta. Kaikissa sivistyksen palveluyksiköiden johtoryhmissä käytiin arvokeskustelu.</p> <p>Arvojen käsittelyyn osallistui yli 500 työntekijää. Arvoprosessin päätöstilaisuus järjestettiin kaupungintalolla loppuvuodesta 2024 pääpuhuja Esa Saarinen.</p> <p>Prosessiin saatiin todella laaja joukko yksiköitä ja työntekijöitä mukaan ja lopputuotoksena on luonnos arvojen sanoituksiksi.</p>
<p>Vahvistamme yhteisöllisyyttä läpileikkaavalla ja laadukkaalla vuorovaikutuksella (Koha + kymp + sivi)</p> 	<p>TAVOITE: - Tukea toimivan vuorovaikutusilmapiirin syntyä, jonka lopputuloksena on uskaltava, kehitys- ja kokeilumyönteinen työyhteisö. - Tavoitteena uudistaa kokouskäytänteitä ja tarjota kattavasti koulutusta tehokkain sekä vuorovaikutuksellisiin kokouksiin (myös hybridi). - Tavoitteena myös vahvistaa dialogista työtettä, jossa kaikilla on mahdollisuus tulla kuulluksi, nähdyksi ja kohdatuksi.</p>	<p>TYHY-kysely: - Tieto kulkee hyvin työyhteisössämme, kehitämme yhdessä uusia toimintatapoja</p>	<p>- Koulutuksiin ei osallistu riittävästi henkilöstöä ja kehittämisote jää vajaaksi.</p>	<p>Tieto kulkee hyvin työyhteisössämme 2/24 3,39 Kehitämme yhdessä uusia toimintatapoja 2/24 3,69</p> <p>Kevään 2024 aikana havaintoja on kerätty liikuntapalveluiden perusopetuksen hallinnon, asemakaavatiimin ja kehityspalveluiden kokouksista.</p> <p>Syksyn ja loppuvuoden aikana toteutettiin 2x3 moduulin koulutussarja, joihin osallistui yhteensä yli 35 henkilöä. Lisäksi on sovittu, että kaikki rehtorit koulutetaan kevään 2025 aikana. Koulutukset ovat olleet menestys ja NPS indeksi on ollut yli 80.</p> <p>Asemakaavayksikkö on ottanut käyttöön yhteistoiminnalliset kokouskäytännöt. Toiminnan kehittämistä ja laadun parantamista tehdään yhteistoiminnallisesti tiimeissä.</p> <p>Valmentavan johtamisen koulutukset käynnistetty koko kaupunkisuunnittelun vastualueen tasolla.</p> <p>Sivistyksen johto suhtautuu vuorovaikutuskoulutukseen kannustavasti. Perusopetuksessa opetushenkilöstöä ja hallinnon henkilöstöä on osallistunut dialogikoulutuksiin.</p>

Houkutteleva työyhteisö Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteiden toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
<p>Valmentavan johtamisen työkalut ovat laajassa käytössä esihenkilöillä (Koha + kymp + sivi)</p> 	<p>LÄHTÖ: - Esihenkilöt ovat käyneet valmentavan johtamisen koulutukset vuonna 2023. TAVOITE: - Valmentavan johtamisen periaatteet ovat läsnä päivittäisessä johtamisessa.</p>	<p>Työhyvinvointikyselyn esihenkilö osiot.</p>	<p>Valmennuksen opit pikkuhiljaa unohtunut ja niiden käyttöönotto vaikeutuu jatkuvasti ajan myötä.</p>	<p>On järjestetty valmentavan johtamisen kertauskoulutusta ja verkostoitumismahdollisuuksia (yht. 4 tilaisuutta). Esihenkilökirjeissä julkaistiin vuoden aikana 16 lyhyttä videota valmentavan johtamisen teemoista. Tyhykyselyn esihenkilöosion ka 2024: 3,76 (2022: 3,79) Tuki ja mahdollistaa työssä onnistumiseni: 3,83 (3,88) Esihenkilöni kuuntelee minua: 4,01 (4,05) Palautteen anto: 3,61 (3,64) Esihenkilöni puuttuu rohkeasti epäkohtiin: 3,56 (3,60) Kannustus kokeilemaan: 3,77 (3,79)</p>
<p>Työhyvinvointia edistävät hyvät käytännöt ovat käytössä kaikissa yksiköissä (Koha + kymp + sivi)</p> 	<p>LÄHTÖ: - TYHY-kyselyjen vastausprosentti on alhainen eikä tuloksia käsitellä systemaattisesti. TAVOITE: - Kaikkien työntekijöiden kanssa käydään kehityskeskustelut sekä työhyvinvointikyselyiden pohjalta luodaan tavoitteet yksikön työhyvinvoinnin edistämiseksi.</p>	<p>Tyhykyselyn vastaus-% (Tavoite 70%) Kehityskeskustelut käyty (Tavoite 100%) Henkilökohtainen palkitseminen käytössä, kyllä/ei</p>	<p>Onko rohkeutta ja taitoa puuttua epäkohtiin ja saada työyhteisöt sitoutumaan.</p>	<p>Työhyvinvointikyselyn vastausprosentit olivat henkilöstö 67 % ja esihenkilöt 87 %. Kokonaisuutena tavoite (70 %) toteutui. Tulokset on käsitelty ja pulssikysely toteutettu lokakuussa 2024. Kehityskeskusteluiden ohjeet ja lomake on uudistettu ja uudistuksista on viestitty ja muistutettu keskusteluiden käymisestä. Tyhykyselyssä henkilöstöstä 21 % ja esihenkilöistä 10 % vastasi, että kehityskeskustelua ei ole käyty viimeisen vuoden aikana. Tavoite 100 % ei toteutunut. Henkilökohtainen palkitseminen on käytössä</p> <p>Sivi: Työhyvinvointikyselyn tulokset on käyty läpi lähes kaikissa palveluyksiköissä. Kehityskeskustelut suurimmaksi osaksi käyty.</p> <p>KYMP: Työhyvinvointikyselyn tulokset käyty vastualueen työpaikkakokouksessa läpi ja valittu kehittämiskohteet. Kehittämiskohteiden vastuut jaettu ja aikataulutettu.</p>